



Project co-financed by the European
Regional Development Fund



**MREŽA ZIMSKIH OTOKA ZA
CJELOGODIŠNJA TURISTIČKA
ISKUSTVA NA MEDITERANU**



1.



PROJEKT WINTER MED INTERREG Mediterranean

Mreža zimskih otoka za cjelogodišnja turistička iskustva na Mediteranu

Program: **INTERREG Mediterranean**

The functional project leader : **Association of Tuscan Municipalities**

Duration: 11/2019 – 6/2022

Budget: 2 .650.000,00 € (DUNEIA budget: 230.000,00 €)

Partners: **Association of Tuscan Municipalities - ITALY**

EGTC EFXINI POLI – GREECE

Development Agency of South Aegean Region – GREECE

Institute of Agriculture and Tourism – CROATIA

Larnaca&Famagusta District Development Agency – CYPRUS

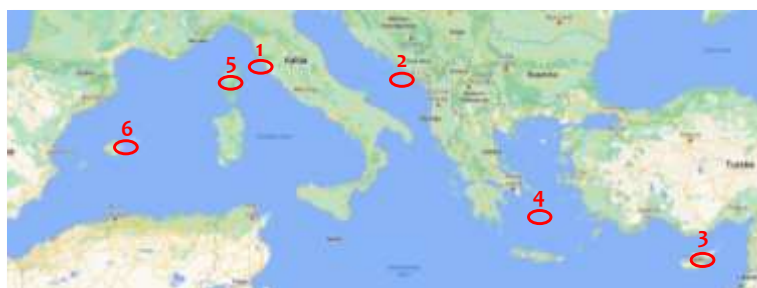
Dubrovnik Neretva Regional Development Agency – CROATIA

Confesercenti Toscana – ITALY

Corsican Tourist Agency - FRANCE

PILOT PODRUČJA

- Projekt razvija vizije za mediteranske otoke kao jedinstveno odredište EU-a, izgrađeno na zajedničkoj kulturi, baštini i identitetu;
- Pilot područja na Mediteranu su Toskanski arhipelag u Italiji, otoci Korčula i Mljet u Hrvatskoj, Cipar, južni Egej u Grčkoj, Balearski otoci u Španjolskoj i Korzika u Francuskoj;
- Sva ova područja imaju većinski samo ljetni turizam po modelu sunce i more;
- Potencijali ovih područja su zimi nedovoljno iskorišteni;
- WINTER MED traži da se osmisle jasne strategije, kako bi se ostvario ključni impuls za širenje turizma tijekom cijele godine.





4.

Promicanje održivog i odgovornog cjelogodišnjeg turizma na otocima uz istodobno očuvanje i valorizaciju kulturne i prirodne baštine

Turistički sektor glavni je gospodarski pokretač, koji u svom sadašnjem obliku istovremeno donosi i veliki pritisak na kulturnu i prirodnu baštinu teritorija, gubitak biološke raznolikosti, obalnu eroziju, pritisak na lokalne resurse, komercijalizaciju lokalne kulture i tradicije, što sve koči održivi razvoj sektora.



5.

Projekt ukazuje na potrebu planiranja i diverzifikacije turizma kako bi se ostvario prijelaz s ljetne prekomjerne iskorištenosti turističke destinacije na odgovornu i održivu cjelogodišnju ponudu temeljenu na razvoju visoko-kvalitetnog multi-tematskog turizma .

Ovaj projekt je nastavak uspješnog projekta CO-EVOLVE koji je slično napravio za područje Neretve.



6.

U topografski kompleksnom teritoriju Dubrovačko neretvanske županije, određenom morem, brdima i otocima, razvili su se brojni oblici i vrste kulturnih krajolika koji čine ovaj prostor jedinstvenim i prepoznatljivim.

Degradacija kulturno povijesne baštine, događa se iz neznanja i nedovoljne svijesti lokalnog stanovništva o vrijednosti prostora u kojem žive kao i neosjetljivosti pojedinih investitora koji grade objekte neprimjerene veličinom i oblikom za ljetni odmor u svrhu brzog stvaranja kapitala...

Takvim razvojem u prostoru dolazi do ugroženosti mnogih kulturnih krajolika, kulturno - povijesnih cjelina i pojedinačnih spomenika kulture općenito.

Prepoznavanjem kulturnih krajolika i povijesnih naselja te njegovim uključivanjem u politike i strategije razvoja kao i u prostorno - planske dokumente i projekte zaustavio bi se stihijski odnos prema ambijentu i "trošenje" vrijednog ugroženog resursa koji čini prostornu prepoznatljivost i identitet ovih područja



7.

Na Korčuli razvila su se povijesna naselja udaljena od obale, izuzev utvrđenog Grada Korčule koji predstavlja izuzetnu srednjevjekovnu graditeljsku cjelinu koja je zakonom zaštićena.

Međutim, ostala povijesna naselja na otoku nisu zaštićena nego su samo evidentirana u prostorno-planskoj dokumentaciji.

Na Korčuli su povijesna naselja nastala u unutrašnjosti (Žrnovo, Pupnat, Čara, Smokvica i Blato) izuzev Lumbarde I Korčule, a Vela Luka i Račišće nastala su na obali i novija su naselja.



8.

Sva naselja iz unutrašnjosti otoka tijekom 20. stoljeća izgradila su cijele poteze obale ili uvale kućama za odmor u funkciji turizma.

Danas takva zaposjednutost obale nizovima kuća uglavnom se ističe kao negativni primjeri urbanizacije obale (Žrnovo ima Žrnovsku Banju, Čara Zavalaticu, Smokvica Brnu, Blato Prižbu-Grščicu-Karbune i Prigradicu, Vela Luka Gradinu, Poplat, Stračinčicu, Triporte, Prihodnju itd.)

Današnji turizam sunca i mora nije više dostatan te treba planirati raznolik i kvalitetnu ponudu svojstvenu samo tom prostoru što je čini konkurentnom na širem tržištu.

Tradicija otoka Korčule je uvijek bila samoodrživost (plodna polja, terase, more), međutim u posljednje vrijeme turizam je prevladao zbog relativno lake i brze zarade. Međutim, otok još uvijek ima priliku da naselja koja u svojem okrilju imaju povijesne nukleuse predstavi kao potencijal otočkog kulturnog turizma.



9.

Danas u naseljima Korčule moramo pronaći onaj povijesni nukleus, ono kulturno dobro ambijentalne vrijednosti koji će postati počelom priče o ljudima, naselju i otoku

Biti će potrebno istražiti, identificirati, analizirati i valorizirati povijesne cjeline unutar postojećih naselja.



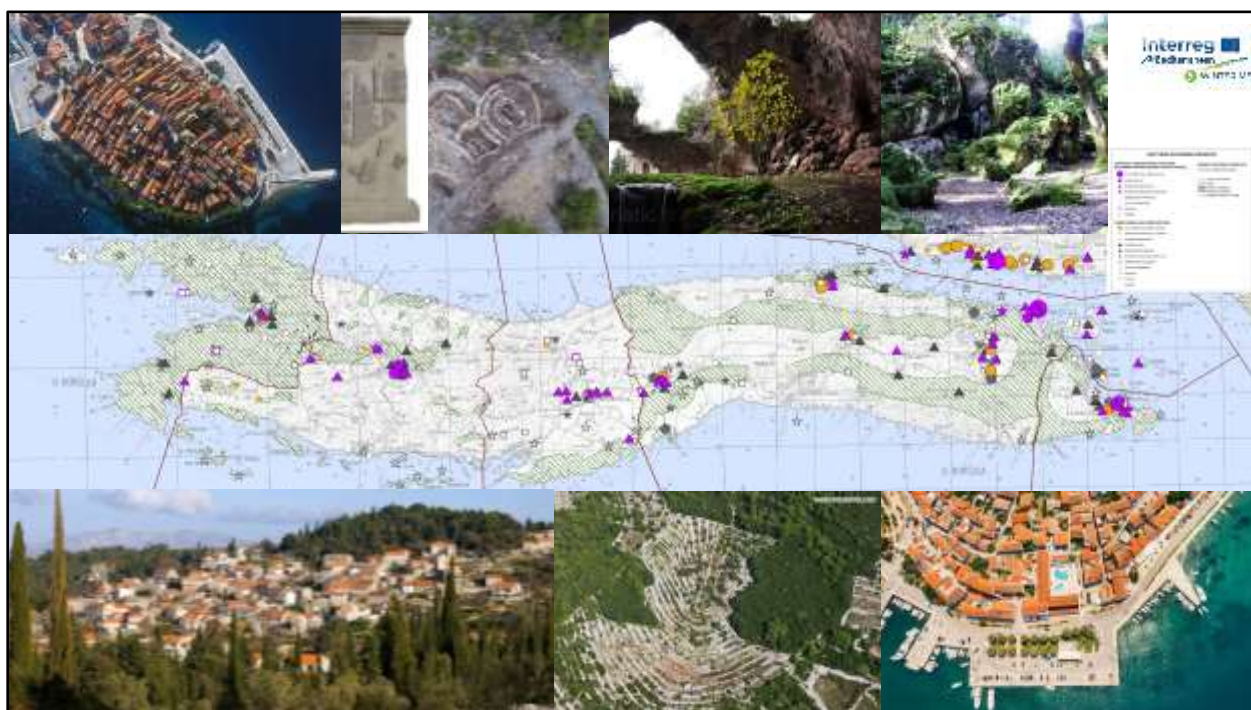
10.

Zadatak ovog projekta je izrada Stručne podloge **Integralna zaštita kulturno-povijesnih cjelina postojećih naselja u otočnim krajolicima kao preduvjet za održiv i odgovoran cjelogodišnji turizam.**

Stručna podloga, da bi postala obvezujuća treba biti ugrađena u prostorne planove jedinica lokalne samouprave.

Podloga za njezinu izradu je Studija „Prepoznavanje i vrednovanje kulturnih krajolika DNŽ“ izrađena za potrebe Izmjena i dopuna Prostornog plana Županije i predstavljala bi konzervatorsko-urbanističko-krajobrazno podlogu kojom bi se identificirale i valorizirale kulturno-povijesne cjeline naselja na otoku Korčuli i Mljetu koje nisu zakonom zaštićene, kao i otočne prirodne i kulturne krajobrazi u kojima su ta naselja nastala.

Odredila bi se vrijedna područja i dale smjernice za ugradnju u prostorno-plansku dokumentaciju, a služila bi i u svrhu obnove i revitalizacije identificiranih i valoriziranih kulturno-povijesnih cjelina i prirodnih i kulturnih krajobraza koji postaju okosnica razvoja otoka u budućnosti.

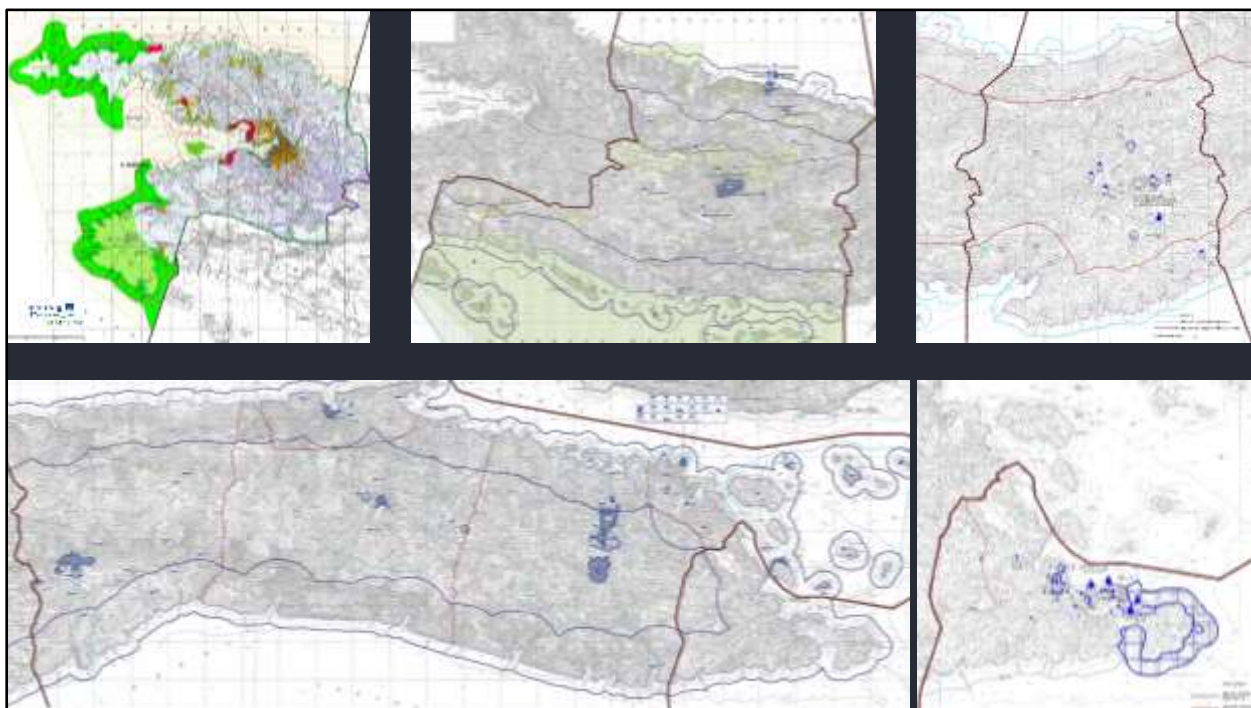


11.

Naseljenost otoka Korčule ima tisućljetni kontinuitet.

Na otoku ima određeni broj zakonom zaštićenih prirodnih i kulturnih vrijednosti za koje skrbe nadležna ministarstva, međutim veliki je broj prostornim planovima evidentiranih prirodnih i kulturnih vrijednosti koje bi trebale štiti regionalna i lokalna uprava.

Prostorni plan Županije je preporučio da se za sve evidentirane kulturne krajolike koji su ocijenjeni kategorijom regionalnog/lokalnog značaja prilikom izrade prostorno planske dokumentacije niže razine, kao podloga izradi **konzervatorsko-krajobrazna studija**.



12.

Cjeline od regionalnog odnosno lokalnog značaja mogu biti zaštićene kroz sustav prostornih planova kroz odredbe i smjernice te mjere zaštite.

U konačnici postoji mogućnost sukladno zakonu proglasiti ga regionalnim ili lokalnim dobrom što je u praksi teško ostvarivo.

Danas u PPUG/O nije napravljen taj korak, a PPŽ koji je regionalni plan preporuča izradu detaljnijih podloga za vrijedne ruralne cjeline ili njihove dijelove.



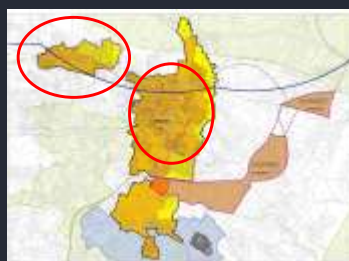
Pupnat



Žrnovo



Žrnovo



13.

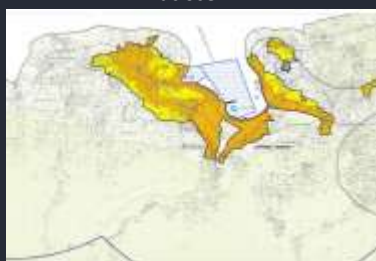
Iz potrebe zaštite kako cjelokupnog obalnog i otočkog krajolika tako i vrijednih urbanih i ruralnih krajolika na otoku, kroz ovaj projekt, pokušava se skrenuti pažnja na povijesne cjeline koje danas ne uživaju zaštitu temeljem Zakona.



Čara



Račišće



Lumbarda



14.

One su zanemarene, u prostornim planovima označene su u kartama i utvrđene su mjere zaštite, ali nisu planerski proučene niti im je određen karakter i morfologija koja bi se pratila i u daljoj izgradnji kako bi cjelokupna slika naselja bila skladno ukomponirana u krajolik.

Vremenom se uništava tradicionalni tip organizacije naselja, sklopova, ulica i kuća.



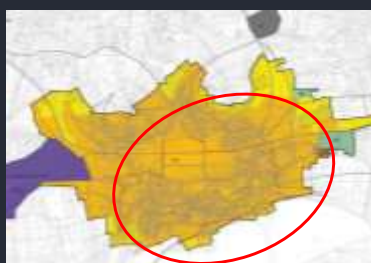
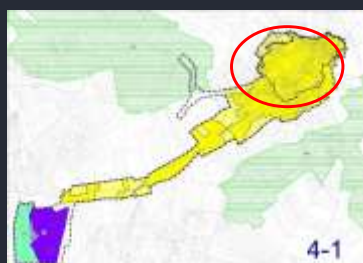
Smokvica



Blato



Vela Luka



15.

Potreba jačanja sustava zaštite temeljem Prostornih planova je jedan od ciljeva ovog projekta, te Županija želi pomoći JLS kroz EU projekte istražiti vrijedne cjeline te odrediti smjernice za ugradnju u Prostorne planove.

Ugradnja smjernica u prostorno plansku dokumentaciju ne znači kočnicu u izgradnji već postavljanje jasnih odrednica za budući razvoj tih naselja imajući na umu njihov veliki značaj i ključnu ulogu u gospodarskom razvoju i diverzifikaciji turizma. Njihova jedinstvenost i bogato naslijeđe upravo iz tih razloga treba očuvati.



16.

Pored toga, ovaj projekt bi trebao senzibilizirati javnost, kako stručnjake tako i građane, na tradicijske vrijednosti i potrebu očuvanja specifičnosti ambijenata kulturne baštine i kulturnih krajolika pojedinih regija radi njihovog gospodarskog prosperiteta i dugotrajnog održivog korištenja



17.

Rezultat projekta je Stručna podloga u kojoj je rezultat:

- Smjernice za planiranje naselja u kojima se nalaze evidenirane-zaštićene kulturno-povijesne cjeline spremne za ugradnju u PPUG/O i
- Brošura o poželjnom načinu gradnje i preporukama za rekonstrukciju
 - naselja koja u sebi sadrže evidentirane kulturno povijesne cjeline te
 - gradnje izvan građevinskih područja u kulturnom krajoliku otoka

Napredovanje projekta će se prezentirati

- Projektnim partnerima iz Italije, Francuske, Cipra i Grčke;
- Lokalnom stanovništvu;
- Općinama, gradovima, županiji i ministarstvima i
- Zainteresiranoj javnosti.



&

HVALA



DNŽ



DUNE A



ZZPUDNŽ

18.